

YTPREPARERING AV BETONGELEMENT

ARBETSBEKRIVNING

Detta gäller ej endast betongens ytan, utan vid all avfärgning av fasadytor skall man beakta i stort sätt följande.

Generellt kan sägas att underlaget skall före applicering av respektive grundfärg eller ytskyddsprodukt vara rena - matta - torra och bärkraftiga samt isolerande från insidan så att fukt i flytande form ej kan tränga in i underlaget.

För bästa resultat skall all grundstrykning appliceras genom rollning eller penselstrykning och att man skall ej arbeta i starkt solsken eller under en temperatur av 5° C.

Materialåtgången och vilken grundfärg som skall användas är givetvis beroende på underlagets beskaffenhet, kan dock beräknas till ca 250-700 gr/m² beroende på kulör, struktur och sugförmåga. För att göra en exakt kalkyl av materialåtgången måste en provstrykning göras på varje enskilt underlag med den kulör, produkt och appliceringsverktyg som bestämts.

Före arbetets början skall man alltid kontrollera att kulören och produkten överensstämmer med det beställda. Vid kompletteringsbeställning ange alltid tillverkningskod, kulör och produkt.

Ytpreparering av betongytan före avfärgning

1. Det bästa och smidigaste är givetvis att man på en gång får en fast hållbar strukturerad (ströpplad eller rollad) betong yta (1,5 MPA - 15 kp /cm²) ythållfasthet. Här behövs i regel ingen ytpreparering eller primning utan endast en kontroll att ytan uppfyller kraven. Om kraven ej uppfylls ytprepareras ytan på lämpligt sätt. En bearbetning av underlaget är emellertid alltid en fördel att göra, för att få bort eventuella lösa toppar i den ströpplade betongytan genom borstning så att ett fast bärande underlag erhålles.
2. Stålglättade betongytor, här finns en risk för cementshud på betongytan, vilken måste borttagas före avfärgningen med antingen syratvätt -sandblästring -borstning -högtryckstvätt.
3. Formytor, alltså ytor som varit i kontakt med formen och formoljor där skall ytan prepareras likn. pkt. 2 före avfärgningen.
4. Behövs en primer på dessa ytor? Ja, för säkrare vidhäftning skall ytorna enligt pkt 2-3 primas efter ytpreparering. Varför? Jo, därför att en primer har en låg ytspänning och bildar samtidigt en kemisk förening med betongytan.

Vid syra tvätt t.e.x utspädd saltsyra 2 - 5 % eller utspädd 10 % amidosulfonsyra (typ Lacovet) rekommenderas följande arbetsförfarande.

Man kan även använda sig av olika utspädda syror och mängder enligt ovan för att avlägsna cementshud och form oljor. Metoden är snabb men förknippad med vissa nackdelar, maskiner och järnföremål i lokaler rostas fort i syrabemängd luft. Vidare måste salter som bildas under saltsyrans inverkan på betongen borttagas, detta måste göras med kraftig vattenspolning (högtryck och borstning). Man måste också kontrollera att betongytan efter spolning har neutralt eller svagt alkalisk reaktion, prov med pH-papper. Finns sprickor i betongen kan syrona tränga ner och förorsaka rostbildning på armeringen. Ytterligare en nackdel är att man väter ner ytan kraftigt och man måste därför vänta med avfärgningen tills den är torr.

Betongens renhetsgrad

Alla föroreningar på en betongyta inverkar negativt på vidhäftningen. Vanligtvis förekommande föroreningar är damm, olja, fett och smuts. Föroreningar på ytan utgör en spärr för färgen att tränga ner i betongporerna och där förankra sig. Detta måste avlägsnas på lämpligt sätt före avfärgningen.

Är betongen nedsmutsad med maskinolja, fett eller liknande kan detta borttagas med emulgeringsmedel. Thinner och lacknaffa får däremot ej användas då dessa medel endast löser upp oljan och sprider ut den på en större yta eller djupare ner i betongen. Efter emulgeringen skall ytan avspolas med vatten och torka innan avfärgning sker.

Vatten i betongporerna

Vatten i betongporerna i ytskiktet ger direkt en dålig vidhäftning, vatten som strömmar genom betongen, antingen i form av rent vatten i kapillärerna eller som vattenånga, kan ge direkta släppningar av ytskiktet. Dessa problem kan uppstå:

- På betong som är avspolad med vatten och ej fått torka till jämnvikt med luftfuktigheten.
- På betong som överlägges med ett tätt skikt innan hydratiseringen är avslutad.
- På betong som ligger direkt på fuktigt underlag.

När kan man applicera fasadfärg ??

1. När man besiktigat att underlaget uppfyller dom krav som här redovisats.
2. Temperaturen är minst 5° C på underlaget/luft och luftfuktigheten är ca 60 %. Applicera **aldrig** färg i starkt solsken.
3. Att färg och putsmaterial har en temperatur av minst 10° C.

Hur länge måste färgen - putsen torka innan den utsätts för kyla - regn ?

Den skall vara genomtorr och detta beror på applicerad mängd, temperatur på underlag och i luften samt luftfuktigheten. Beakta all primer måste alltid torka minst 4 h före avfärgning eller putsning i rumstemperatur. Ex. Capatong Plus, åtgång ca 300-500 gr/m², fysikaliskt torr efter ca 24 h vid ca 18-20° C vid en luftfuktighet av ca. 55-65% och övermålningsbar efter ca 4-6 h, genomhärdad efter ca. 1 vecka under samma betingelser. Under andra förhållanden förändras torkningsegenskaperna.

För övrig information beakta den Tekniska Information och arbetsbeskrivning för varje aktuell produkt av våra Fasadfärger och putser.

US 10:14/82

Rev. 89-10-10/91-02-18/93-04-23

AB UniversalFärg

Materialleverantör och systemutvecklare sedan 1952

Skyttbrinksvägen 38 • SE-147 39 TUMBA • Tel: +46-8-607 30 30 • Fax: +46-8-607 35 30

www.universalfarg.se